

lijk als het kleinere kwaad zag. De tweede crisis van de oliehandel was hiermee bezworen en de tweede verbanning een feit. In juli 1865 werd de voorgenomen verhuizing van Pakhuismeesteren naar Feijenoord door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland goedgekeurd. De bergplaatsen werden in oktober 1865 in gebruik genomen.

Raadslid Pincoffs had naar aanleiding van het gebeuren al eens opgemerkt dat 'de discussie moeilijk wordt wanneer de woorden 'bevordering van den handel' op den voorgrond worden geplaatst; er behoort dan moed toe om een voorstel te bestrijden'.¹⁹⁾

Bevoegd en verplicht

Ondertussen was een discussie losgebroken over de vraag of de petroleumhandel verder gereguleerd diende te worden. In 1864 was bij Koninklijk Besluit bepaald dat ongezuiverde petroleum tot de ontvlambare en bijtende stoffen moest worden gerekend, welke waren opgenomen in het verdrag van de Rijnsoeverstaten (1831). Dit betekende onder andere dat het vervoer alleen maar onder speciaal toezicht kon plaatsvinden en dat er voorwaarden aan het transport konden worden gesteld.

In april van datzelfde jaar werd bij een volgend Koninklijk Besluit de opslag van petroleum onder de activiteiten gerekend waarvoor het K.B. van 31 januari 1824 (betreffende de Processen Verbaal van Commodo et Incommodo) van toepassing was, zodat de opslag niet zonder vergunning mocht plaatsvinden. Aan deze vergunning konden door de bevoegde overheid bepalingen en voorwaarden worden verbonden. Bovendien moesten omwonenden in staat worden gesteld eventuele bewaren kenbaar te maken. Via dit Koninklijk Besluit zou de opslag geruisloos overgaan in de twintigste-eeuwse hinderwetwetgeving.

De landelijke regelingen werden door de gemeentelijke handhavers in Rotterdam blijkbaar zo achteloos toegepast dat in oktober 1864, een half jaar na het van kracht worden van het genoemde K.B., burgemeester Hoffman tijdens een raadsvergadering nog kon opmerken dat de handel in olie zo vrij was als die in 'boter en kaas'.²⁰⁾ Hij stond met zijn klacht niet alleen. Ook bij andere gemeenteraadsleden bleek de behoefte te zijn gegroeid aan een plaatselijke verordening op de opslag en de verkoop van petroleum. Niemand wist meer waar hij aan toe was, zo luidde hun redenatie, en dat leidde tot willekeur bij de handelaren.²¹⁾ De om advies gevraagde Commissie voor de Strafverordeningen oordeel-